

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. februar 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Eva Katrine Barnholdt
Sagsnr.: 2019-0030-1888
Dok.: 967886

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 260 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. januar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 260 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Med henvisning til de marokkanske drabsvideoer, der er blevet delt på Facebook, bedes ministeren redegøre for, om Facebook bør – og kan – underlægges et udgiveransvar ligesom den øvrige presse, og dermed gøres ansvarlig for, hvad der formidles på deres platform?”

Svar:

1. Jeg vil indledningsvis gerne understrege, at jeg ikke kan tage nok afstand fra deling af drabsvideoer og lignede på de sociale medier. Det er simpelthen respektløst over for både ofrene og de pårørende.

Deling af en video, der viser et drab, vil efter omstændighederne kunne være strafbart efter straffelovens § 264 d om uberettiget videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden.

I forhold til den konkrete sag, som omtales i spørgsmålet, kan jeg oplyse, at Facebook velvilligt har samarbejdet med politiet om at fjerne og undgå yderligere udbredelse af videoen.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt Facebook bør underlægges et udgiveransvar, som svarer til det, som gælder for andre medier efter medieansvarsloven, kan det indledningsvist oplyses, at medieansvarsloven vedrører fordelingen af ansvar. Selve grundlaget for et eventuelt ansvar skal findes uden for medieansvarsloven – f.eks. i straffeloven eller i erstatningsretten.

Medieansvarslovens regler om fordeling af ansvar er udformet med fokus på egentlige nyhedsmedier, hvor der foretages en selvstændig bearbejdning af det, som publiceres, og hvor der typisk er en redaktør.

Sociale medier er i almindelighed kendetegnet ved, at mediet ikke selvstændigt udgiver eller redigerer det, som formidles på mediet. Indholdet på de sociale medier består således primært af indhold, som genereres direkte af brugerne. Sociale medier er derfor ikke medier i medieansvarslovens forstand.

På grund af denne forskel på traditionelle massemedier og de sociale medier lader medieansvarslovens særlige ansvarssystem sig ikke uden videre overføre på de sociale medier.

3. Når det er sagt, er jeg selvsagt enig i, at deling af drabsvideoer og lignende på de sociale medier er et alvorligt problem, som skal håndteres.

Der gælder allerede i dag regler på området.

Hvis en dansk hjemmeside anvendes til strafbare handlinger, vil der således efter omstændighederne kunne ske beslaglæggelse eller konfiskation af indholdet af hjemmesiden i henhold til retsplejelovens regler herom.

Endvidere gælder en række regler i e-handelsloven. Reglerne indebærer bl.a., at en nyhedsformidler med et åbent debatforum på internettet – f.eks. Facebook, som får kendskab til ulovlig aktivitet eller information på sit debatforum, har pligt til straks at tage skridt til at fjerne informationen eller hindre adgangen dertil. Gør nyhedsformidleren ikke det, kan vedkommende efter omstændighederne gøres ansvarlig for medvirken til en ulovlig handling efter de almindelige erstatningsretlige eller strafferetlige regler.

Endelig følger det af straffelovens § 271, som trådte i kraft den 1. januar 2019, at retten samtidig med dom for overtrædelse af § 264 d (uberettiget videregivelse af meddelelser eller billede vedrørende en andens privat forhold), kan bestemme, at en meddelelse eller et billede skal slettes, hvis det er muligt.

Forpligtelsen påhviler først og fremmest den, der dømmes for overtrædelsen. Hvis denne ikke har rådighed over meddelelsen eller billedet, kan forpligtelsen pålægges den, som har en sådan rådighed, jf. straffelovens § 271, stk. 2.

Retten vil således efter straffelovens § 271 kunne pålægge Facebook eller andre sociale medier at fjerne opslag mv. i forbindelse med dom for overtrædelse af straffelovens § 264 d.

Det bemærkes, at der – som det også fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 22. november 2018 af spørgsmål nr. 2 vedrørende L 20 – vil kunne være en række både praktiske og juridiske problemstillinger, der i konkrete tilfælde vil indebære, at bestemmelsen ikke i alle tilfælde vil kunne anvendes eller håndhæves.

4. Jeg kan desuden oplyse, at Danmark i regi af den nationale handlingsplan om forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikalisering fra oktober 2016 har gennemført en række tiltag, der har til formål at bekæmpe ekstremistisk propaganda bl.a. ved at fjerne og blokere terrorrelateret indhold på internettet. Det drejer sig bl.a. om etablering af en såkaldt internet referral unit (IRU-enhed), der er forankret i Politiets Efterretningstjeneste (PET). Enheden har til formål at identificere voldeligt ekstremistisk indhold på internettet, herunder bl.a. terrorrelateret indhold, og indberette indholdet til hostingtjenesteydere med henblik på hurtig og effektiv fjernelse af indholdet. Enheden indgår ligeledes i et samarbejde med Europol med henblik på at koordinere fjernelse af terrorrelateret materiale med de øvrige EU-medlemsstater.

Endvidere har EU-Kommissionen den 12. september 2018 fremsat et forordningsforslag om forebyggelse af udbredelsen af terrorrelateret indhold på nettet¹. Forslaget indeholder en række konkrete pligter for hostingtjenesteydere og medlemsstaterne, som skal sikre en effektiv bekæmpelse af terrorrelateret indhold på nettet, herunder bl.a. indførelse af en retligt bindende 1-times frist for hostingtjenesteydere til at fjerne terrorrelateret indhold efter modtagelse af et såkaldt påbud om fjernelse fra en kompetent national myndighed.

Det er forventningen, at forordningen vil kunne styrke den nationale indsats ved at supplere de redskaber, som myndighederne i dag har til rådighed til effektiv bekæmpelse af terrorrelateret materiale på internettet.

For status på forhandlingerne af forordningsforslaget henvises til Justitsministeriets besvarelse af 16. januar 2019 af spørgsmål nr. 99 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg.

¹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forebyggelse af udbredelsen af terrorrelateret onlineindhold. Et bidrag fra Europa-Kommissionen til ledernes møde i Salzburg den 19.-20. september 2018 (KOM (2018) 640).